

BREDASCHE

COURANT.

Staat-, Letterkundig-

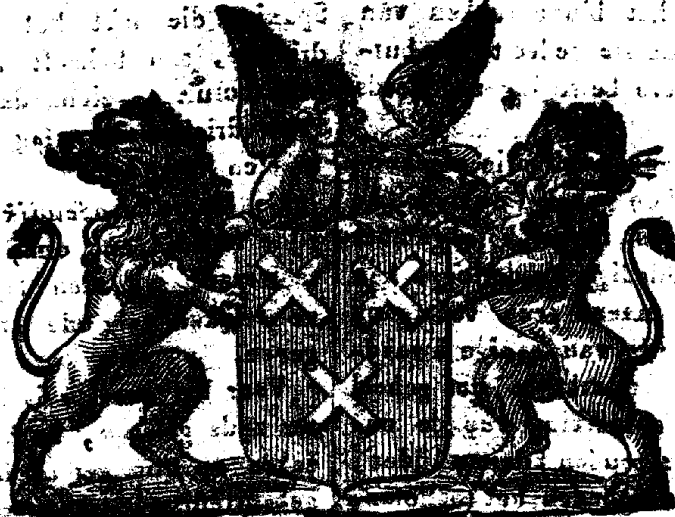
en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Zaterdag

17 Augustus.

DE GOUVERNEUR DER PROVINCE NOORD-BRABAND, ontvangende eene missive van den Heer Kolonel, Commandant der Artillerie te Velle, van den 11den dezer, No. 1073, houdende bericht, dat op de hiernaar vermelde dagen en plaatsen, door de Artillerie Troepen te Velle, op de schijf zal worden geschoten, als:

Op den 16 Augustus op de Helvoirtsche heide.	
" 17 " " " Kampische heide.	
" 18 " " " heide vóór het kamp bij Reyen.	
" 19 " " " heide vóór Olschoot.	
" 20 " " " Helvoirtsche heide.	
" 21 " " " Agtsche heide.	
" 22 " " " Kampische heide.	
" 23 " " " Kampische heide.	

Brengt zulks door toezending van afschriften dezer, ter kennis van de Besturen der aan deze terreinen belerende Gemeenten, met aanschrijving, om hunne Ingezetenen daarvan te preveniëren, ten einde tot voorkoming van ongelukken, het terrein, hetwelk door het schieten zal bestreken worden, gedurende de voorschreve oefeningen worde vermeden.

En dat dit besluit wijders in de binnen deze Provincie uitkomende nieuwspapieren worden geplaatst, ten einde daaraan meerdere publiciteit te geven.

H. HARTOENBOSCH, den 12. Augustus 1833.
De Gouverneur voornaemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDÁ, brengen bij deze, ten verzoeken van den Hoog-Edel Gestr. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken-Commandant, ter kennis der Ingezetenen, dat van en met morgen, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten half vijf ure en gesloten des avonds ten acht ure; zullende de Drifboomen gelijktijdig met de Poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

BREDÁ, den 15den Augustus 1833.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BELGIE

BRUSSEL, den 15den Augustus.

De afgevaardigden hebben gisteren weder eene zeer onstuimige zitting gehouden. Aan de orde was de discussie over het ontwerp tot uitlevering van vreemdelingen. De heer Gendebien vroeg vooraf, voor eene motie van orde het woord, verlangende te weten wat er was van eene overeenkomst met Frankrijk de uitlevering betreffende, waarvan de minister van justitie bij eene vorige gelegenheid gesproken had, en krachtens welke dezelve vermeend had inbreuk op de constitutie te kunnen doen. De heer Lebeau verdedigde zich met te zeggen, dat de vorige spreker zijne woorden vermenst had misgehoord, dat er geen tractaat noch overeenkomst bestond, maar er eene eenvoudige correspondentie tusschen hem en den franschen minister had plaats gehad, waarin hij zijne wijze van zien omtrent het behandelde punt had ontvouwd, doch in dier voege dat de wetgeving daarin niet betrokken was. Dit antwoord deed de heer de Brouckere met drift uitvallen: dat er nooit door eenig minister onbeschaamd inbreuk op de constitutie was gemaakt, dat hij uit bracht van een voorgewend tractaat zich de uitlevering had veroorloofd, en, om er verklaringen werden gevorderd, ontkende, dat er tractaat of overeenkomst bestond; hij verlangde in alle geval mededeeling van de correspondentie, waarvan de minister thans sprak. Deze laatste bleef bij zijne gaardere en weigerde volstanding zijne correspondentie aan de kamer over te leggen. Hevig bleef men over de zaak redetwisten, en werd onder anderen de verontschuldiging van wege het ministerie bestreden, dat het zich geautoriseerd had geacht, door de gedragingen van het vorige bestuur, ten aanzien de behandeling aan den bekenden *Forger*; deze was, zooals de leden Gendebien en de Brouckere nu zelve betoogden, niet uitgeleverd noch verdreven, maar de noordelijke provincies hem ten verblijf aangewezen, en was noch van een reispas of andere papieren voorzien, gelijk de door de ministers uitgeleverde persoon. De heer Gendebien geraakte ten laatste in zulk eene drift, dat hij verklaarde den heer Lebeau in staat van beschuldiging te zullen stellen, als schuldig aan aanslag op de personele vrijheid, en de acte daarvan binnen 24 uren te zullen optrekken. Eindelijk werden de discussien geopend over het ontwerp, gewijzigd volgens het voorstel der centrale sectie, en voerden een aantal leden, als de heeren Daignon, Liedts, Desmet, Seron, Gendebien, de Brouckere, de Robaulx en Jullien daartegen het woord: een aantal amendementen werden voorgeslagen en ten laatste besloten de verdere discussien te morgen uit te stellen.

FRANKRIJK

PARIS, den 13den Augustus.

De heer de Brouckere heeft nu dezer vermeld, dat de troepen der landmilitie, onder het bevel van den generaal de Brouckere, op heden de grenzen van Schiedam oversteekten, en zamengetrokken waren om ook in 't oud land door te dringen. Het kantonnaal bestuur had

mededeeling van alle de bondsleden eener rondgaande brief gezonden, om te betoogen dat de bezetting van Kùsnacht in geenen deele als eene daad van vijandelijkheid jegens den landdag konde beschouwd worden, maar alleen ten doel had de rust in de buiten-districten te herstellen.

Te gelijker tijd werd onder het bevel van den oversten Gaerri de tweede afdeeling bondstroepen, die bestemd is om het kanton Bazel te bezetten, bijeen getrokken. De groote raad van dit kanton moet op den 9den dezer hebben beraadslaagd over de vraag, of men deze troepen in de stad zoude toelaten. Bij die gelegenheid hebben eenige leden voorgesteld, om des noods de hulp van vreemden tegen het geweld der stad aangedaan, in te roepen, doch is dit voorstel naar men zegt met eene groote meerderheid verworpen.

Volgens het dagblad *le Temps* zoude de nitrusting, waarvan voor eenige dagen in Londen kwestie was, niet naar Portugal, maar naar het eiland Jamaika bestemd zijn, om aldaar het gezag van het gouvernement tegen de pogingen der planters, die zich ten gevolge der wet tot vrijmaking der slaven, onafhankelijk willen verklaren, te handhaven.

Volgens het laatst ontvangen *Journal de la Guyenne*, zoude te Bordeaux een courier zijn gepasseerd, die uit Portugal het bericht overbragt, dat de hertog de Cadaval zich aan het hoofd van ruim zesduizend man, op weinig afstand van Lissabon had gelegerd, en dat de geheele bevolking zich nagenoeg tot beiden Guerillas had gevormd, om de troepen van dom Pedro te verdrijven. Het *Memorial Bordelais* verzekert daarenboven, dat de Engelsche scheepsmagt, voor Lissabon gestationeerd, een gedeelte harer bemanning had aan wal gezet, om des gevorderd de rust in de hoofdstad te helpen bewaren. Volgens hetzelfde dagblad leidt men zich te Madrid druk met de onderhandelingen bezig over de oekening van donna Maria, welke thans bij het Spaansch gouvernement minder bezwaren dan te voren zoude ontmoeten. De partij der koningin, die ook deze zaak voorstond, zoude overigens de meeste hoop hebben op eene verandering in het ministerie, in den zoogenaamden liberalen zin te bewerken.

De fondsen waren heden (13 Augustus) genoteerd: de 5 pCt. kont. 164.85; op tijd 105.15; de 3 pCt. kont. 77.65; op tijd 77.25; Nap. renten kont. 92.75; op tijd 93; Sp. perpet. kont. 68½; op tijd 69½; 3 pCt. 43½; op tijd 43½; Cortes niet genoteerd.

NEDERLANDEN

BREDÁ, den 16den Augustus.

Bij koninklijk besluit van den 11den dezer, No. 14, is de heer James Henry Turing, Nederlandsch onderdaan, erkend en toegelaten als consul van de vrije stad Frankfurt, te Rotterdam.

Laatsleden Dingsdag is te Amsterdam, op de gebruikelijke wijze, de 49ste algemeene jaarlyksche vergadering der maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, in de Evangelisch-Luthersche kerk met het houden eener redevoering, door den voorzittenden hoofdbestuurder Mr. J. Uijtwarf Sterling, geopend. De redenaar had tot onderwerp gekozen: *de oorsprang en het doel van den Nederlandschen volksgeest en de aanwijzing der middelen, waardeoordeelen kan worden onderhouden*. Eene uitmuntend gecomponeerde cantate, waarvan de tekst door den heer W. H. Warninck is vervaardigd, wisselde de redevoering af, en besloot de plegtigheid, waaraan eene groote schaar van toehoorders, uit alle rangen en standen, alsmede eene groote ree aanzienlijke genoodigden deel namen. Uit het algemeen verslag des namiddags in de tweede zitting voorgelezen, bleek, dat de maatschappij in het verleden jaar, in plaats van verlies van departementen, drie, en volgens kennisgeving van den vorigen avond aan de hoofddirectie, nog één nieuw departement heeft aangewonnen; bestaande de maatschappij thans uit 186 departementen en 11,326 leden.

In de provinciale *Groninger Courant* leest men: Wij vernemen met genoegen, dat de herbouw van 47 afgebrandde huizen, enz., in de gemeenten Laag en Marum, reeds is uitbesteed en aangevangen, alsmede dat eenige schippers, wier vaartuigen vernield waren, weder in het bezit zijn gesteld van andere voer. Het is de commissie aangekocht, zodat deze oogenblikken van bedrijf kunnen hervatten.

Te Genn hebben, in den nacht tusschen zaterdag en zondag 11., schandelijke ongeregeligheden plaats gehad, van welke door kwaadwilligen aangegooit, heeft in een der reestruilen de glazen ingevallen, en onder feitelijkheden bedroef. De oorzaak van deze ongelukken bestond in de onverschilligheid, op het verzuim, dat het stedelijk bestuur besloten had, de pestkermis, welke reeds vroeger was aangekondigd, niet te doen plaats

hebben. De rust is thans geheel hersteld; het binnentrukken van eenige troepen en de goede geest van het grootste gedeelte der burgerij doen ook geen vrees voeden voor verdere bewegingen. Reeds zijn twee personen gearresteerd.

Door het stedelijk bestuur is maandag eene publikatie afgekondigd, waarbij wordt bekend gemaakt, dat, hoe geneigd de stedelijke raad ook is, om aan wettige bezwaren zooveel mogelijk te gemoet te komen, deselve evenwel in geene gewelddadige vorderingen kan toegeven en de jaarmarkt derhalve in deze maand geen voortgang zal hebben; dat, ofschoon het strafbaar gedrag van eenige kwaadwilligen aanleiding zoude geven, om de jaarmarkt in het geheel niet te doen plaats hebben, de raad, uit aanmerking van de nooddeelen, welke sommige ingezetenen daardoor zouden kunnen lijden, bij haar besluit blijft, om, indien de omstandigheden het toelieten, en de rust onafgebroken verzekerd bleef, bij het hooger bestuur autorisatie aan te vragen, in September of October aanstaande aan de burgerij de voordeelen van de kermis te laten genieten.

— Uit Petersburg schrijft men van den 3den dezer, dat de keizer, bij decreet van den 27sten der vorige maand, aan den buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister van Z. M. den koning der Nederlanden, baron van Heeckeren, als een bewijs van hoogstdezelv's bijzondere toegenegenheid, het St. Anna-orde-teeken der eerste klasse heeft geschonken. Genoemde gezant is den 31sten Julij uit Petersburg naar Nederland afgereisd en reeds den 7den dezer te Hamburg gearriveerd.

— De door den vice-admiraal graaf Heijden gekommandeerde Russische vloot is den 4den Julij ter reede van Reval ten anker gekomen, en den 7den dier maand de Oostzee wederom ingestevend.

— In de eerste dagen dezer maand is in de omstreken van München en Neurenberg alreeds sneeuw gevallen.

Terwijl de Engelsche dagbladen ons blijven berichten, hoe vele men daagsch onze gezanten *Verstolk* en *Dedel*, in gezelschap met de gevolmagtigden der vijf groote mogendheden doorbrengen, maar wijders over die vereenigingen zich weinig meer uitlaten, dan vroeger de *Gazette de France* deed, over de dagelijksche werkzaamheden der koningen van Frankrijk; — volgen gewichtige gebeurtenissen inmiddels elkander met eene snelheid op, waaraan de jongste drie jaren alléén ons hebben kunnen gewennen.

Eindelijk is het dan dom *Pedro* (immers wij gelooven het daar voor te kunnen houden) gelukt, door behulp van het schuim van alle natien, en door de zoogenoemde onzijdigheid van Frankrijk en Engeland, den troon van Portugal te veroveren. Ofschoon wij niet zeer gefind zijn om voor zijnen broeder partij te trekken, zal toch elk met ons instemmen, dat beide genoemde mogendheden, bij dezen broedertwist, al wederom eene allerverachtelijkste staatkunde hebben gevolgd. Door beurteling te vliegen en te dreigen is Spanje in slaap gevallen. Na de strijd, zooals bij eene zoodanige handeling wel moest wezen, geheel ten voordeele van den begunstigten deelaemer uitgevallen is, en werpen beiden het masker af, verklaren ook deze zaak voor afgedaan, om daarmede eenen hoogen toon tegen de overige mogendheden aan te nemen. De koninklijke toegedane dagbladen doen het voorkomen, als of de Portugesche nangelegenheden, even als die van België eenigen tijd vroeger, den algemeenen vrede in gevaar zouden brengen, zoodra de andere mogendheden het durfden ondernemen, een woordje in het midden te brengen. Door deze bedreiging en door menige vloersj zullen laatstgemelden op nieuw in toom worden gehouden. Het schrikbeeld van eenen algemeenen oorlog zal verder het zijne doen; overigens, geen vrees, de mogendheden hebben geleerd toe te zien en te zwijgen; misschien zal *Töplitz*, in het geheim, hunne droefheid en rouwbeklag zien en aanhooren; maar de, naar 't schijnt, ten deze aangenomen spreuk: *gedane zaken hebben geen heer*, zal ook hier alles beslissen.

Eene tweede gebeurtenis, hoe gering die ook in vergelijking van de eerstvermelde moge toeschijnen, doch die niet te min groot in de gevolgen kan worden, is de op nieuw ontstane burger-oorlog in Zwitserland, thans aangemoedigd en ondersteund door uitgewekene Polen, die aldaar de propaganda in de hand werken. Voor de toekomst van Europa kan deze gebeurtenis met de daad zeer belangrijk van het hoogste gewigt worden.

Frankrijk, Engeland en België, hebben weldra eenen nieuwen *landvoet* in *Vom Pedro*, of in het nieuw bestuur, welk ook, althans onder den invloed der beide eerste in Portugal vestigen zal; en wellicht zien wij binnen korten tijd Zwitserland zich aan deze vrijheidsvrienden aansluiten.

Spanje en Savoyen ontbreken nog aan dit westelijk verbond, maar in aanmerking genomen, dat het in beide deze landen alreeds niet klein is, en hiermede in verband gebracht het bijeen trekken van een fransch leger aan de Pyreneeën, zoo dienstbaar als steunpunt voor de franche propaganda; daarbij, het constitutionele Portugal in de nabijheid, met eenen riekelijken koning in

Spanje, die met het eerste glas *limonade* ook het laatste kan drinken, zoo behoeft men geen zwartillend beschouwer te zijn; om voortuit te zien, dat ten minste Spanje aan de beurt is, om eene driekantige vlag (want deze behoort bij zulke tooneelen) te moeten innijden.

De koning *Lodewijk Philips* in België zal misschien ook het zijne toevoegen, om, meer dan door zijn kindersgachtrouw, lastig te maken; wij zien ten minste niet in, dat de koning van dezen vreeslijken teig de groote heeren te *Töplitz* veel genoegen kan geven.

Voor het overige is het rustig in Europa!! en deze kleinigheden ter zijde gelaten, kunnen de gezanten te Londen, de algemeene zaken op hun gemak bepraten; wij vreezen echter dat deze kleine gebeurtenissen tot grootere kunnen aangroeijen, die welligt misrekeningen kunnen doen geboren worden, waaruit wij voor ons meenen dit te moeten opmaken, dat wij verder groote gebeurtenissen dan eene spoedige afdeening van zaken te wachten hebben. Doch rondom ons ziende, en het elders gebeurde aandachtig gadeslaande, kunnen wij toen deze gewichtige les uit het een en ander trekken, dat namelijk *oneenigheid* en *awakeid* in wil en uitvoering, den val der volken hebben veroorzaakt, en dat tot nog toe *standvastigheid* en *volharding* niet overwonnen zijn. Hieraan in-dachtig blijvende, kan men ook met eenig vertrouwen alle mogelijke gebeurtenissen, van buiten komende, afwachten.

— GRAVENHAGEN, den 15den Augustus.

Sinds eenige dagen zijn in de residentie mindere gunstige berichten omtrent den stand der onderhandelingen te Londen in omloop. Het schijnt dat men op nieuw van onze Regering inwilligingen verlangt. De ontvangen depeches zijn bij ons kabinet ernstig overwogen geworden, maar men verzekert, dat de berichten die heden uit Londen moeten aankomen werden afgewacht, voor en aler doet ons bestuur eenig antwoord naar Londen werd gezonden, hetgeen thans welligt morgen of overmorgen zal geschieden. Over het algemeen moeten de conferantien te Londen, in de laatste dagen gehouden, met dien geest van toenadering hebben opgeleverd, als men vroeger had meenen te voorzien.

— Ten gevolge van eene door het ministerie van financien met dat van justitie gehondene bespreking, zijn de ambtenaren der registratie voortaan ontslagen van de vroeger aan aan opgelegde verplichting, om toe te zien, dat de exploitanten in criminele, correctionele en enkele policiezaken, door de deurwaarders werden gerepertorieerd, immers voor zoo veel deze niet mochten verlangen, dit eigene bewaking, de bedoelde stukken op het repertorium in te schrijven.

D U I T S C H L A N D

FRANKFORT, den 13den Augustus.

De regtstreeksche berichten tot den 9den dezer uit Bazel ontvangen, vermelden niets van den tweeden uitval die in den avond van den 5den zoude zijn ondernomen, zoo dat waarschijnlijk het gerucht dat zich dierwege te Zurich heeft verspreid, hetzij een verdoetsel was, hetzij in eene uitte bedrukelende ontzetting aanleiding vond.

In den morgen van den 9den werd voort te Bazel de groote raad bijeen geroepen, om te beslissen over de vraag, of men de bondstroepen, die ter bezetting van het kanton werden afgezonden, in de stad zoude toelaten, dan wel met geweld te keer gaan. Het gevoelen der burgerij scheen daarover verdeeld, daar sommige voor een vreeselijk tooneel van plundering en verwoesting beducht waren, indien men, na zich verdedigd te hebben, voor de overmagt moest bukken, terwijl anderen liever het uiterste wilden wagen, dan zich aan de besluiten der bondvergadering onderwerpen.

— Een gedeelte der bondstroepen naar het kanton Schwytz bestemd, en uit Lucerners bestaande, heeft op den 4den dezer Kussnacht bezet, en zouden de beide volgende dagen door het kanton van Zurich en Bern gevolgd worden.

Op denzelfden dag, heeft de conferentie van Solothurn, die uit Afgevaardigden der vijf kantons Uri, Schwytz, Unterwalden, Bazel (de stad) en Neuchâtel bestaat, welke de oude staatsregeling in stand willen houden, eene verklaring aan den Landdag te Zurich en aan het voorzittend kanton Zurich gezonden, waarbij die Conferentie verzekert, dat het bezetten van Kussnacht, zonder haar medeweten, door de regering van Schwytz, verordend is, en er bijvoegt, dat het doel der ten gevolge daarvan te Zurich beslissende militaire maatregelen vervallen is, daar de Regering van Schwytz tot het weder ontruimen van Kussnacht bavel had gegeven. De Conferentie protesteerde echter tevens ten plechtigste tegen het door den Landdag aan den dag gelegde voornemen, om geweld van wapenen te gebruiken, ten einde de besluiten wegens de afscheuring van een deel van Schwytz, die in der tijd met verrijking van dat kanton genomen waren en waardoor de Bonds-akte geschonden was,

Onze lezers zullen zich nog wel herinneren, dat er voor eenige jaren een zoogenoemd levend geraamte bestond, dat overal de nieuwsgierigheid, vooral die van de genessheeren opwekte. Een zoodanig wezen, doch veel afschrikkelijker in uiterlijk voorkomen, leefde er in 1424 te Parijs, onder de droevige regering van den zwakken Karel VII. Dit zonderling verschijnsel, te midden van den burger-oorlog en eene wordende pest, werd door het bijgeloovige volk, als een heisch en boven natuurlijk wezen aangzien, en wanneer hij zich enkele reizen naar het volk verplaatte, beschnoode men in hem den voorbode van ongelukken en van den naderenden dood. Van de bijgeloovigheid der Parijsche bevolking gebruik makende, bestond hij, met zijn doodsche en akelig voorkomen, zijne hebracht te streelen. Geheel van alle menschen verwijderd in het beenderen-hol van het kerkhof *Notre-dame-du-Bois* levende, werd hij de uitvinder van eene jaarlijksche vertooning, welke in de Chronijken der stad Parijs staan opgetekend onder de benaming van *Danse Macabree* of *Macabre*, en waarvan hij (*Macabre* geheeten) de voornaamste acteur was. Deze vertooningen hadden doorgaans met het Paascheest, eenige dagen achtereen, in de open lucht, zoogenoemd kerkhof plaats, en bestonden in de zoogenoemde *danses* of doodenprocessie van mannen en vrouwen van alle rangen en jaen, die door den uitvinder van dit afschrikkelijk schouwspel op het tooneel werden geroepen, en die dan alle de overgangen van het leven tot den dood moesten vertoonen. De laatste dezer vertooningen (in het jaar 1429), was toen de heerschende pestziekte duizende spandiers wegleefte, heeft de schrijver tot stofte voor dezen zijnen roman gekozen, welk geslacht, in het verschrikkelijke en afschuwelijke, alle beschrijving te boven gaat. Met eene hazingwekkende gewaarwording hebben wij het boekje gelezen en weggelegd, en nog kunnen wij het ons niet herinneren maken, dat het in een menschelijk hoofd is kunnen opkomen, dat een zulk eene afschuwelijke handeling, die allen zich denken kan, worden zou, een roman te zamen te stellen, en dat het een kostbare en onnuttige zaak voor de Franschen zoude zijn, om het te lezen, dat een Nederlander die zal kunnen verduwen.

MP, Boekdruckers en Boekverkoopers.